

HET IK IN HET GODDELIJK EGO

Wanneer wij nadenken over de problemen van ons bestaan, dan is ongetwijfeld die verre en onbegrijpelijke Godheid daarvan één van de grootste. Wij zullen ons allereerst moeten afvragen: Bestaan wij naast God (dus buiten God als geuite schepping) of bestaan wij in God? Nu kun je je daarvan natuurlijk met een klein foefje op een heel handige manier afmaken. Je redeneert als volgt: God is het enige, dat werkelijk bestaat. Buiten God kan niets zijn; dus ook geen ruimte of geen leegte, Zou er een leegte zijn, dan zou de ruimte op zichzelf groter zijn dan God. Dus leven we in God.

Maar als je dat gaat stellen, dan maak je je op een betrekkelijk gemakkelijke manier van het probleem af. De eerste vraag is dus voor ons toch werkelijk wel: Hoe kunnen wij uitmaken, of wij nu in of buiten God bestaan? En dan moeten wij dat proberen te realiseren volgens - ik zou zeggen - de moderne techniek.

In de eerste plaats komen wij tot de conclusie, dat wij leven in de ruimte. Wat is de geaardheid van die ruimte? Kunnen wij dat definiëren?

In de tweede plaats: Wij bestaan uit materie of uit kracht naar gelang wij stof of geest zijn. Waar komen deze dingen vandaan? Wat is de essence van ons leven? Wat is onze levensgeest?

Mijn antwoord daarop is als volgt: Wij kunnen alle materie ontleden tot kracht. Wij zijn eveneens in staat alle stralingen tot kracht terug te brengen. De kleinste delen der stof zijn moeilijk te definiëren, Maar ook deze zullen ten slotte een bepaalde potentie aan kracht in zich dragen. Zonder zover te gaan als sommige mensen, die b.v. voor een verlies van kracht of massa het neutrino postulieren (het niet-vaststelbare neutrale lichaampje met het gewicht van een electron), zou ik willen stellen dat niet alle kracht duurzaam blijft. Ongeacht de wetten, die de mens daarover meent te mogen formuleren, dat kracht van vorm kan veranderen, maar in totale potentie gelijk blijft, meen ik te mogen stellen: er zijn delen energie, die verdwijnen (nl. uit het continuum dat u kent) en daar op een geheimzinnige wijze weer in terugkeren.

Dit stellende is alles kracht. Maar waarheen gaat dan die kracht, die wij in partikelvorm kennen of b.v. in de vorm van een electron, wanneer zij voor ons verdwijnt, als wij in de stof zijn. Onderzoek heeft uitgewezen, dat ook ruimte een vorm van kracht is. Wij kunnen die kracht voorstellen door velden, zeker maar daarmee zijn wij er niet; want een veld zou beperkt moeten zijn. Wij komen echter tot de conclusie, dat zover ons begrip gaat ruimte oneindig is, terwijl zij misschien gelijktijdig eindig is.

Met deze wat technische uiteenzetting kom ik dan tot de conclusie dat alles wat bestaat - zowel de ruimte als de verschijnselen in die ruimte - te herleiden zijn tot energie. Die energie heeft geen bepaalde vorm en is niet benoembaar. Zij blijkt echter te kunnen overgaan in elke voor ons wél benoembare vorm.

Op grond daarvan stel ik: het totaal van het u en ook ons bekende Al is gelegen binnen één Kracht, die zich op de meest verschillende wijze

uit. Waar deze Kracht alomvattend en alteenwoordig is, meen ik deze te kunnen identificeren met God. Daarmee hebben we natuurlijk een antwoord gevonden.

Maar nu komt de vraag: Wat is dan onze levenskracht? Wanneer wij het precies onderzoeken, blijkt dat levenskracht en zelfs de ziel een bepaalde vorm van energie of een bepaalde ruimtelijke toestand is. Daar zijn we niet veel verder mee gekomen, tenzij wij er onmiddellijk op laten volgen: en als zodanig is zij een direct deel van de grote Kracht, waarin en waaruit alles bestaat. Op deze wijze wordt de levenskracht (dat wat ons bezielt) een deel van al wat rond ons is en heeft als bijzonder kenteken slechts haar ogenblikkelijke verschijningsvorm. Dit lijkt mij een tamelijk redelijk bewijs voor de stelling, dat het "ik" bestaat in God.

Maar wat voor een God? Te stellen: God is, definiëert verder niets. Aan God allerhand eigenschappen toe te kennen zonder meer, heeft ook al weinig zin. Want de eigenschappen die wij Hem toekennen, zullen uit de aard der zaak zo ver buiten ons eigen bevattingsvermogen liggen, dat zij lege woorden worden. Willen wij nu proberen toch God te ontleden, dan lijkt het mij wel erg belangrijk, dat wij proberen eigenschappen van die God vast te stellen. U moet me niet kwalijk nemen, dat ik hierbij allereerst naar de geestelijke ervaring grijp, die op aarde als esoterie, soms ook als magie bekend is.

In de cosmos blijken wetten te bestaan. Die wetten werken voor alles precies gelijk. Een mens, een electron, een grote geest, een planeet, een ster, zij volgen elk op hun eigen wijze diezelfde wetten. Zij kunnen daaraan niet ontkomen. Stellende, dat deze wetten dus een grondeigenschap moeten zijn van de Kracht, die wij zo even hebben vastgesteld, mag ik aannemen dat dus God bepaalde eigenschappen bezit, ook wanneer deze misschien niet alle voor ons kenbaar zijn.

Hiermee heb ik dus in zekere zin God al iets nader gebracht tot het begrip "ego". Maar ego vraagt meer. Ego vraagt bewustzijn. Als ik nu constateer, dat gedachtenkracht werkzaam kan zijn op deze wereld; dat een bepaald - wat men noemt - persoonlijk magnetisme invloed heeft niet alleen op mensen maar ook op dieren (sommige dieren temmers maken b.v. van een semi-hypnotische techniek gebruik), dan mag ik misschien ook weer gaan stellen dat klaarblijkelijk de uitstraling, die wij kennen als gedachtenuitstraling, in meer of minder complexe vorm overal voorkomt en dus klaarblijkelijk ook een grondeigenschap is van die cosmos.

Dit denken beantwoordt wederom aan bepaalde regels. Zelfs zozeer, dat een abstract denken naast een feitelijk denken mogelijk is; dat feitelijk denken en abstract denken onder omstandigheden onderling verwisselbaar zijn. Een voorbeeld van dat laatste vindt u in de stellingen van Einstein en de resultaten, die de wetenschap daaruit heeft verkregen. Zo neem ik aan dat het denken inhaerent moet zijn aan de kracht, waarin wij leven en ons bewegen. Hieruit trek ik de conclusie dat - indien het denken een eigenschap is van deze kracht, uit deze kracht voortvloeit en klaarblijkelijk een wetmatigheid is binnen die kracht - het denken niet kan worden gesteld een onverschillig of slechts zo nu en dan optredend verschijnsel te zijn. Wij moeten het denken - zij het misschien in verschillende vakken en niveaus verdeeld - toekennen aan practisch al het geschapene. Elke variant van denken welke optreedt, vloeit voort uit dezelfde kracht. Is het dan niet logisch aan te nemen, dat in die kracht het denken bevat is? En is het een grote stap verder, als wij dan ook nog de conclusie trekken dat dit denken dus tevens een eigenschap is van die kracht?

Nu heb ik al een kracht, ik heb wetten (dus eigenschappen) en

ik heb denken. Er blijft dan om over een ego te spreken nog slechts één ding over: een uiting. Ook bij deze uiting grijp ik in de eerste plaats weer naar het innerlijk ervaren van de mens.

Het zal velen uwer bekend zijn dat de mens onder bepaalde omstandigheden in contact komt met groter weten dan zijn eigen; dat hij soms de indruk heeft veel sterker lichten en krachten te ervaren, dan hem op de wereld ooit worden geopenbaard. Indien dit zo is, zo stel ik dat dit een uiting is van een groter vermogen. Zelfs indien dit groter vermogen niet direct God is, zo is het redelijk te stellen, dat - gezien de wetmatigheid die in de cosmos overal optreedt - ook deze kracht inhaerent is aan elk wezen en dus tot de bron kan worden herleid. God uit Zich weliswaar binnen Zichzelf maar toch tegenover Zijn schèpping.

Hiermede hebben wij dus getracht voor God de eigenschappen te omschrijven, die voor een ego noodzakelijk zijn. Wat is dan de relatie van het "ik" met dat goddelijk Ego?

Uit onszelf weten we dat een contact soms mogelijk lijkt. Zelfs degenen, die niet direct in een God geloven, komen toch tot het aannemen van b.v. een cosmisch geheugen of althans een gemeenschappelijk weten of een gemeenschappelijke denkwereld. Zelfs indien wij God voor een ogenblik uitschakelen, kunnen wij dus stellen dat elk "ik" niet een onafhankelijk wezen, geheel in zichzelf besloten en bevat is, maar een wezen dat in voortdurende wisselwerking staat met al wat rond hem is. Dit wezen, dit "ik" wordt beïnvloed, niet slechts door denken, door materie maar evenzeer door geest. Daarnaast door krachten, die niet nader te omschrijven zijn en die in hun uitingen het dichtst komen bij gevoel of sentiment.

Dat is een heel aardig stukje. Want indien ik nu mijn God weer in het geding breng, dan stel ik dus dat de Godheid van uit het totaal van Zijn uiting voortdurend tot het "ik" spreekt. Het gedrag van het "ik" binnen het goddelijk Ego zal dan ook niet alleen kunnen worden omschreven door de eigenschappen van dit "ik", maar alleen krachtens de relatie die voor dit "ik" tussen God en hetzelfde bestaat. Een interessant punt. Hoever gaat die beïnvloeding? Uitgaande van de grote Meesters en Leraren op deze wereld zou men kunnen zeggen: Bij een absolute overgave is de uiting van het Scheppend Vermogen (de levende Kracht) praktisch onbeperkt. Uitgaande daarentegen van het leven, dat u persoonlijk kent en de meesten onzer ook persoonlijk gekend hebben, moet ik stellen: we merken er eigenlijk heel weinig van. Klaarblijkelijk wordt de verhouding tussen "ik" en het goddelijk Ego uitgedrukt in het al of niet aanvaarden van het goddelijk Ego door het "ik".

Indien dit het geval is en ik meen dit als zeker te mogen stellen, trek ik hieruit de gevolgtrekking, dat elk "ik" een op zichzelf begrensde deel van het Goddelijke is, dat eigen kwaliteiten en eigenschappen kan verwerven of bezitten. Tevens echter staat het in voortdurende verbinding met het Goddelijke. Naarmate het zich bewuster wordt van deze verbinding, zal de grens tussen het Goddelijke en het "ik" verder wegvallen.

Natuurlijk zullen we nooit zover komen, dat we kunnen zeggen: "Ik en God zijn één." Want dan is er geen sprake meer van "ik". Maar we kunnen wel zeggen: " "Ik" en het goddelijk Ego zijn van menselijk standpunt zo dicht tot elkaar te brengen, dat de krachten van het Grote zich openbaren in het kleine en het weten van het kleine wordt aangevuld uit het weten van het Grote."

Conclusie: de mens, die zich bewust is van de Godheid en Deze volledig durft aanvaarden, staat niet in zijn wereld gebonden en wordt niet door omstandigheden beheerst, maar alleen door de cosmische wet-

ten welke de uitdrukking zijn van het Wezen Gods Zelve en door zijn overgave aan het Goddelijke, waardoor de goddelijke Kracht tot uiting komt.

Dit blijft voor de meesten onzer helaas theorie. Toch zijn we een heel eind verder gekomen. Ik meen - althans voor de aanwezigen - aannemelijk te hebben gemaakt dat God een Entiteit is, een Persoonlijkheid. En ook dat wij binnen die God bestaan. Nu rest ons eigenlijk alleen nog het vaststellen van de mogelijke verhoudingen tussen "ik" en het goddelijk Ego. Zouden wij ook hierin althans redelijk kunnen slagen, dan zouden we de vraag van "het "ik" in het goddelijk Ego" voor een groot gedeelte hebben opgelost.

Nu moet ik volgens hetgeen ik reeds zeide hier uitgaan van het bewustzijn en de aanvaarding, die in het "ik" liggen (het menselijk "ik" dus). En dan stel ik:

Onbewustzijn van God. Zodra er een onbewustzijn bestaat van de Godheid, waarin men leeft, moet alles wat uit de goddelijke wetten voortkomt u toeschijnen of een toeval te zijn, dan wel te behoren tot een kleine wet, welke schijnbaar - maar niet werkelijk - veranderlijk is. Het zou zelfs kunnen voorkomen dat een wezen, dat geen werkelijk besef heeft van zijn God of daarmee contact heeft, een grote reeks van gedragsregels leert door ervaring en zo tot een vaststaand gedragspatroon komt, zonder dat er ooit van een Godserkenning sprake is.

Een trap hoger vinden we voor het bewustzijn de mogelijkheid kenbare hogere krachten te aanvaarden. Tevens zien we echter in deze fase een onvermogen iets meer te aanvaarden, dan voor het "ik" duidelijk kenbaar is. Een dier, dat macht ziet in een mens, zal die mens op deze wijze tot een soort godheid maken. Uw hond ziet in u een soort godheid, omdat u op het juiste ogenblik met een bot komt aandragen, met een halsband en een wandelingetje maakt ergens, waar het dier zijn gemoed kan lüchten. Uw kat zal ook in u in zekere zin een groot en machtig wezen zien, ook al is haar vorm van aanbidding een andere dan die van de hond. Voor een dier in het woud, dat u niet kent maar dat de mens wel kent, kunt u misschien een machtige demon zijn. Het is wel redelijk te stellen, dat een dergelijk laag bewustzijn niet komt tot een samenvoegen van oorzaak en gevolg en daardoor wonderbaarlijke krachten erkent, omdat de gevolgen daarvan onmiddellijk zichtbaar zijn.

Gaan we nog een stap verder, dan wordt het onverklaarbare, het bovennatuurlijke wel erkend en daarin ook een zekere wetmatigheid. De mens erkent wel een toeval dat aan regels is onderworpen. Hij komt tot een beperkte Godsvoorstelling, maar realiseert zich niet dat God de totaliteit van alle leven is. Hij komt tot het aanbidden van een bepaald verschijnsel i.p.v. een ware Godheid. Het verschijnsel kan worden gepersonifiëerd en dus de gedaante aannemen van een Godheid, van een talisman enz. Doch slechts dit ene facet wordt dan als goddelijk erkend; andere facetten worden verworpen. Het einde van deze fase is: het erkennen van een gehele reeks facetten uit verschijnselen, die gezamenlijk Gods Wezen vormen (of althans een groot deel van Gods Wezen en uiting op de wereld), zonder dat echter de verbinding tussen deze verschijnselen wordt gevonden. Er is geen associatie.

Eerst een daaropvolgende fase zal ons brengen: de associatie van de verschillende waarden. Hier komen wij dus voor het eerst tot een soort monotheïsme. Maar ook hier is de hang naar het erkenbare nog sterk. Zonaanbidding e.d. zijn hier de verschijnselen. Langzaam maar zeker zien wij dit overgaan naar het aanbidden van een onzichtbare God, van Wie men zich over het algemeen ook geen beelden maakt, althans slechts zeer beperkte voorstellingen, die echter beantwoorden aan een nauwomschreven denkbeeld. In plaats van het feit is de

gedachte de matrix geworden van het Godsbeeld. Er komt echter een ogenblik dat ook de beperktheid van een dergelijke Godsvoorstelling wordt erkend.

We treden dan in een nieuwe fase, waarbij God een abstractie is. God is zo abstract en staat zo ver weg van de mens, dat hij Deze pro forma erkent, maar in feite komt tot een persoonlijke en redelijke ontwikkeling, waar hij op die Godheid niet vertrouwt. De eindfase is het verwerpen van bijgeloof en gelijktijdig de waan, dat men een eeuwige waarheid bezit.

Een daarop volgende fase laat ons het "ik" zien in een weer nieuwe relatie. In plaats van de redelijke verhouding, die het abstracte Godsbeeld bracht, komen wij hernieuwd tot gevoelsassociaties. Zij worden nu echter niet meer alleen gebaseerd op het feit zonder verklaring, maar worden gebaseerd op de ontleding van feiten, waardoor een gemeenschappelijke verklaring voor overeenkomstige feiten mogelijk wordt en gelijktijdig een praktische benadering uit dit ene punt ook technische mogelijkheden in zich bergt. Een dergelijke fase toont ons het individu in een magische band met zijn God. Hij kent die God nog steeds onder vele namen. Hij roept vele facetten aan, waarvan sommige door hem goden of engelen, andere domenen of duivelen worden genoemd. Boven dit alles erkent hij echter één vaste Entiteit. Dit punt is overigens op het ogenblik in de menselijke geschiedenis zo ongeveer weer eens bereikt.

Het volgende en misschien meer interessante ontwikkelingspunt is de aanvaarding van een innerlijke Godheid, zonder dat daarbij de buitenwereld wordt betrokken. Men zoekt God in zichzelf, bereikt een contact met die God, maar is niet in staat met zijn stoffelijk of geestelijk bewustzijn tot een voldoende kennen van die God te geraken. Eén van de resultaten: zelfkennis; één van de verschijnselen: een juist en redelijk gebruik van eigen vermogens plus een praktisch voortdurende overprestatie op velerlei gebied.

En dan komt het ogenblik dat de mens God als een feitelijke werkelijkheid erkent. In het begin ziet hij het Al beziel. Hij meent dus dat rond hem alles leeft en hij wil in alles die God afzonderlijk aanspreken. Hier erkent hij God in zich en buiten zich en er ontstaat voor het eerst een wisselwerking tussen innerlijke mogelijkheden en de uiterlijke werkelijkheid. Het gevolg hiervan is het ontwaken van het "ik", dat nu steeds meer goddelijke regels erkent; uitschakelen van toeval; juist gebruik van vrije wil, waardoor een meer nauwkeurige bepaling van eigen doel.

De volgende fase toont ons het bereiken van het doel maar ook het beseffen van de onvolkomenheid daarvan. Het einde van het streven is een zich associëren met het Goddelijke. God wordt nog steeds niet volledig gekend, maar Hij wordt zo sterk ervaren, dat Hij alle weten en kennen overvleugelt. Hieruit groeit men naar het begrip toe dat voor het "ik" niet definiëerbaar is.

De daarop volgende fase toont dat de definitie van God uit eigen standpunt mogelijk is, maar dat deze definitie dient te worden aangevuld met elke definitie welke rond u bestaat in ander leven of in andere delen Gods. Groei naar een cosmischem beeld, waarbij de cosmische wet de basis wordt van het eigen wezen en denken door de aanvaarding van het totaal Cosmische als Eenheid.

Daarna volgt als laatste fase: het bewust opgaan in het Goddelijke, waarbij het "ik" niet meer voor zichzelf vraagt een persoonlijk doel of een persoonlijke vervulling, maar in zichzelf de taak erkent als deel van het goddelijke Ego te fungeren om de uiting van het geheel van het goddelijk Ego mogelijk te maken.

Wanneer ik u hier die fasen opnoem, fasen overigens, dat kan ik

u wel zeggen, die in de geest getest en getoetst zijn, die alle inderdaad blijken te bestaan, dan zal u hieruit duidelijk worden dat het "ik" een deel is van het goddelijk Ego. Dat het "ik" in bewustzijn steeds meer naar dit goddelijk Ego toegroeit en dat het ten slotte met een eigen bewustzijn deel blijft uitmaken van dit goddelijk Ego, zonder ooit een eigen actie te overwegen.

Dit is natuurlijk de hoogste bereiking. In doorsnee echter zullen wij wel degelijk een eigen doel hebben, zullen wij wel degelijk onszelf trachten te richten op een bepaald aspect van het leven, zullen wij zoeken naar een bepaalde vorm van uiting. Wanneer wij dit doen, dan richten wij ons in het algemeen juist op datgene, wat niet direct inhaerent is aan onze eigen verschijningsvorm. Een typisch verschijnsel dus: de mens die stoffelijk leeft, richt zich niet a priori op de stof - ook al zegt hij dit te doen - maar volgt of wel dromen die aan de stof zijn ontleend, dan wel idealen welke voor de stof abstract zijn.

De geest volgt niet direct de wetten van haar eigen wereld, maar zoekt of wel de wijsheid en de leiding van een hogere wereld, dan wel ze interesseert zich voor lagere werelden; soms doet ze beide. Het feit dus dat wij onze eigen weg zoeken en daarbij ons niet direct baseren op onze ogenblikkelijke toestand, doet de vraag rijzen: In hoeverre bestaat er een vrijheid voor het "ik" binnen het goddelijke Ego? Het antwoord moet u duidelijk zijn.

Waar moet worden aangenomen dat dit goddelijk Ego aan vaste wetten gehoorzaamt en dat daarin vaste tendenzen bestaan, een vast denken a.h.w., zo mag worden gesteld dat de vrijheid van het "ik" klein is. Zij kan nooit liggen in die aspecten welke tot het goddelijk Wezen zelf behoren. Dan blijft voor het "ik" in feite alleen de vrijheid om zich bezig te houden met niet werkelijke situaties, dan wel met zo onbelangrijke situaties dat zij geen gewicht hebben voor het geheel maar alleen voor het eigen bewustzijn.

Het "ik" heeft binnen het goddelijk Ego een vrijheid van willen, welke de eigen beleving voor een zeer groot gedeelte bepaalt. Het belang echter dat men aan eigen acties hecht en de wijze waarop men zijn eigen meningen en standpunt als belangrijk of niet belangrijk ziet, doen aan de eindresultaten niet toe of af.

Er wordt nu wel gesteld, dat God een volmaaktheid is, dus ook een oneindig aantal mogelijkheden in Zich draagt en dat men deze als mens of geest alle zou kunnen verwerken.

Ik ken deze stelling zeer goed en meen - op grond van bepaalde proeven, welke wij hebben genomen - deze niet volledig te mogen onderschrijven.

Wij kunnen binnen het Goddelijke alleen datgene voor onszelf tot werkelijkheid maken, dat reeds deel uitmaakt van onze persoonlijkheid. Dat deel dus wat wij zijn in de goddelijke openbaring. Het is ons echter onmogelijk iets anders tot uiting te brengen. Wel kunnen wij andere voorstellingen koesteren, wij kunnen andere dromen hebben, een ander doel nastreven, maar daadwerkelijk zullen wij in onze eigen wereld nooit iets bereiken, dat ligt buiten de directe uiting van het goddelijk Ego in ons wezen.

De conclusie is dus, dat het "ik" met zijn wilsvrijheid uitermate beperkt moet heten. Het lijkt mij dan ook belangrijker voor het "ik", dat het zich realiseert hoe klein eigen mogelijkheid en zelfs eigen aansprakelijkheid is, dan dat het zich op een doel richt dat uiteindelijk niet of slechts ten dele kan worden verwerkelijkt.

Ik wil, voordat ik mijn betoog eindig, nog enkele punten aangeven, die in deze verhouding voor mij zeer belangrijk lijken.

1. Onbelangrijk is hetgeen je stoffelijk doet of laat. Het heeft alleen voor jezelf, je eigen beleving, je eigen verhouding tegenover

God zin. Voor God echter heeft dit absoluut geen inhoud of betekenis, aangezien al hetgeen je ook slechts zou kunnen doen binnen het patroon ligt dat het goddelijk IK, het goddelijk Ego, voor jouw wezen heeft afgedrukt. Er is dus geen reden zich hiervoor tot God te wenden. Men kan slechts trachten voor zichzelf zo harmonisch mogelijk te leven in overeenstemming met het Goddelijke.

2. Hoezeer wij ons ook willen inspannen, er bestaan beperkingen voor onze vermogens, ook voor de innerlijke of geestelijke vermogens. Het heeft geen zin als doel te stellen wat te ver buiten de lijn van dit "ik" en zijn vermogens ligt. Het is niet de bedoeling dat wij ons "ik" veranderen. Het is de bedoeling dat wij ons "ik" leren gebruiken. Ik bedoel daarmee, dat we datgene wat we zijn zo goed, zo juist en zo zuiver mogelijk zijn en op voor ons zo bevredigende maar ook zo aanvaardbaar mogelijke wijze.

3. Het heeft absoluut geen zin te trachten het leven van anderen te veranderen. Waar wij niet in staat zijn te overzien wat de begrenzing van hun mogelijkheden is, zullen wij ook nooit hun definitief einddoel, hun mogelijke daden, hun mogelijkheden tot onthouding kunnen vaststellen. Wij kunnen wel uitgaan van een norm, die voor onze wereld geldt, maar moeten begrijpen dat zeer vele van die wezens op deze norm een uitzondering zullen maken, omdat hun verhouding tot het goddelijk Ego een volledige beantwoording aan die norm eenvoudig onmogelijk maakt.

Daar staat tegenover, dat we bepaalde dingen wel kunnen doen. Het eerste en voor ons als geest en stof het meest belangrijke lijkt mij wel: te beseffen dat waar wij zelf niet verder kunnen, een overgave aan het Goddelijke - ook al voelen wij dit niet - alles rond ons zowel als ons eigen wezen in de richting van de Goddelijke verwerkelijking voert. Wij zullen - als wij zelf niet weten hoe te handelen - door ons tijdig over te geven aan de grotere krachten automatisch en wetmatig juist handelen, mits wij het beroep inderdaad doen op de voor ons lichte krachten: de Godheid; en zo ons openstellen voor al, wat we daarvan kunnen bevatten.

Daarnaast is natuurlijk erg belangrijk, dat wij ons leven op een juiste wijze indelen. Want of we nu in de geest of in de stof zijn, voor onszelf (niet voor God) is een zekere wil tot handelen noodzakelijk. Wanneer wij doen (dus handelen), wanneer wij denken en streven, geeft dit ons bevrediging en inhoud en de mogelijkheid meer actief in het Goddelijke werkzaam te zijn en ons gelijktijdig ook op juistere wijze open te stellen voor het Goddelijke.

Activiteit is voor ons noodzakelijk. De geaardheid van die activiteit is weer geheel afhankelijk van ons eigen wezen en de relatie, die ons "ik" heeft gevonden tot die God in en rond ons.

En dan is het ook nog zeer belangrijk, dat wij leren op die God te vertrouwen. Misschien mag ik hier een klein voorbeeld aanhalen om het iets duidelijker te maken:

Als u op een bananenschil trapt en probeert rechtop te blijven staan, terwijl u het evenwicht reeds verloren heeft, dan breekt u uw botten. Als u met de val meegeeft, dan zal blijken dat u zich niet ernstig bezeert of ernstige kwetsuren oploopt. Het verschil tussen het verweer volgens eigen inzicht en het zich overgeven aan de impuls, maar dan ook het zich onmiddellijk daarvan weer losmaken en eigen toestand herwinnen, maakt het verschil uit tussen gezondheid en ziekte, of moet ik zeggen: onheil.

Omdat wij leven binnen een God, een levende God met een eigen Wezen, eigen Persoonlijkheid en eigen Kracht, Die in alles is geopenbaard, kunnen wij ons wel verzetten, maar dit verzet kan alleen op onszelf gewroken worden, doordat onze voorstellingen als het ware worden beschadigd. Wij geraken in situaties, die niet overeenstemmen

met wat wij verlangen. Wij verwijderen ons verder van de Godheid en kunnen minder van diens Kracht absorberen.

Indien wij daarentegen leren dat al het onvermijdelijke moet worden gezien als iets, waarin wij mee moeten werken om het juist door dit medewerken zo snel mogelijk te overwinnen, dan leren wij dus de krachten, welke van buiten op ons afkomen en uit ons innerlijk (de God in ons) worden bevestigd, zo actief mogelijk te gebruiken. Wij zullen dan het onvermijdelijke in ons leven inderdaad ervaren en tot stand brengen, ongeacht in welke sfeer of wereld wij zijn. Daarnaast echter zullen wij ons voor eigen bewustzijn zo snel mogelijk kunnen herstellen en dus niet onder de dwang der gebeurtenissen ons contact met God verbroken zien.

Dat zijn dan alle punten, die ik u hier ter discussie heb voor te leggen. Ik mag er dus nog kort op wijzen, dat ik heb getracht u aan te tonen:

In de eerste plaats: wij leven in God.

In de tweede plaats: God is een Persoonlijkheid.

In de derde plaats: deze Persoonlijkheid moet in ons bestaan.

In de vierde plaats: onze verhouding tot die Persoonlijkheid in en rond ons kan nooit feiten veranderen, wel echter ons eigen beleven daarvan.

Met deze korte opsomming hoop ik u van dienst te zijn geweest voor uw discussie, welke ongetwijfeld zo dadelijk zal volgen. En dan dank ik u voorlopig voor uw aandacht en zal u na de pauze - al of niet met obligatoire kopje koffie - gaarne verfrist en van de tongriem gesneden terugzien om mij de handschoen toe te werpen, als ik uws inziens onjuist heb gesproken en mij te zeggen waar ik uws inziens te onduidelijk ben geweest.